І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 178. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 27-го ВЕРЕСНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 27, 1972 No. 178. VOL. LXXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Вівторок, 26 вересня 1972 р.

ФЕДЕРАЛЬНА СТАТИСТИЧНА АГЕНЦІЯ встановила, що народжуваність дітей у ЗСА зменшилася до найнижчого за останні десятиріччя рівня — 2.1 дитини на одну жінку в період здібности жінки родити дітей. Не зважаючи на те, що на думку експертів людностевої політики це є відповідний стан для втримання населення на одному рівні, все ж таки обраховують, що припинити збільшення населення ЗСА можна буде тільки за 70 років.

ЗГІДНО ІЗ ЗВІДОМЛЕННЯМ проводу республіканської виборчої кампанії, складеним відповідно до Акту про федеральну виборчу кампанію, в останніх трьох тижнях цього місяця один із демократичних жертводавців передав на фонд переобрання през. Ніксона суму 257 000 долярів.

В БОСТОНІ ЗНАЙДЕНО МЕРТВИМ у його ж мешканні асистента декана Гарвардського Університету і співпрацівника його адміністрації 44-літнього Джозефа Стрікленда. Вбили його невідомі спричинники, але ж поліція виключає пограбування, як мотив убивства. Стрікленд — негр з походження — був газетним репортером щоденника „Детройт Нюз" і двічі одержав нагороду Пуліцера. В 1969 р. був прийнятий на працю до Гарварду, як асистент декана однієї з гарвардських шкіл.

В ПРОЄКТІ НОВОГО КОНТРАКТУ для професорів і службового персоналу Міського Університету Ню Йорку передбачено, що майбутні батьки, так же само, як матері, одержуватимуть платні відпустки на час народження їхньої дитини. У проєкті передбачені такі відпустки на протяг двадцяти днів і безплатні відпустки на протяг 18 місяців і для чоловіків і для жінок. Канцлер Університету подав до відома, що включено такі постанови в текст контракту на вимогу жіночого руху за урівноправнення, щоб жінки могли продовжувати свою працю і щоб їх заступали чоловіки у вихованні немовлят.

В МІСТІ САКРАМЕНТО В КАЛІФОРНІЇ впав приватний джетовий — колишній військовий літак — на крамницю із мороженим, вбиваючи 22 зібраних там осіб, в тому числі 10 дітей, зібраних там для відзначення народин кількох дітей. Яких 26 осіб були поранені й відставлені до шпиталю. Впав літак після злету вгору на авта коло крамниці, і, запалившися, в'їхав у крамницю, розбиваючи стіну. В крамниці було понад 100 осіб. Пільот літака врятувався.

ПАПА ПАВЛО УІ ВИГОЛОСИВ свою радість з приводу підходу до справ віри й релігії великої частини молоді. Папа промовляв в минулу неділю до кількох тисяч вірних на площі св. Петра, між якими були 3.000 шкільної молоді. Папа поручав молодим людям використовувати релігійні молитви, зокрема молитви, для поезій та для музичних творів.

В АТЛАНТІЙСЬКОМУ ОБШИРІ ЗАКІНЧИЛИСЬ великі маневри членських держав НАТО. У тих маневрах взяли участь 65.000 піхотного війська, 350 кораблів, 700 літаків з 12-ох різних західніх держав. Маневри мали на меті відперти „наїзника" проти Норвегії. Наїзника ніби відперли, але при цьому виринули різні проблеми західньої оборони проти потенціяльного ворога, яким є надалі Совєтський Союз.

БРИТІЙСЬКІ ЕКОНОМІСТИ ПЕРЕДБАЧУЮТЬ, що після приступлення Британії до Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку) Британія опиниться супроти тієї могутньої західньо - европейської економічної організації у подібному становищі, в якому перебуває Канада супроти З'єднаних Стейтів.

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ВІЛЛІ БРАНДТ ОСЯГНУВ пляново те, чого хотів: нижча палата парляменту схвалила йому, себто його урядові, „вотум недовір'я". Члени уряду, соціял - демократи і їх союзники вільні демократи, зумисне не прийшли на те засідання, щоби опозиція виграла. 248 голосів були „проти" уряду, а тільки 233 „за", на всіх 496 послів. На цій підставі уряд розв'язав парлямент і розписав нові вибори на 19 листопада ц. р.

КОЛІЗЕЙ У РИМІ ЗАКРИТИЙ у цьому тижні для туристів, для яких та пам'ятка античної римської імперії є найпершим предметом відвідування й подиву. Внаслідку зливних дощів і занедбаної консервації впали в останніх тижнях з руїн Колізею коло 30 кусків муру, кожний коло 45 фунтів ваги і тільки чудом обійшлось це без важких наслідків для відвідувачів.

ЧЖОУ ЕНЬ-ЛАЙ, КОМУНОКИТАЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР, НЕ ВІРИТЬ у швидке замирення у В'єтнамі. Він заявив на бенкеті у честь японської торговельної делегації, що підставою тривкого миру у В'єтнамі мусить бути залишення його всіма американськими збройними силами, але Америка — мовляв — цього не зробить, бо лякається внаслідку такого кроку „втратити обличчя".

Японія і Комуністичний Китай відновлять дипломатичні взаємини

Пекін. — Японський прем'єр Какуї Танака і комунокитайський прем'єр Чжу Ень-лай виголосили під час бенкету у честь японських відвідувачів в Пекіні промови, в яких вони однозгідно ствердили, що настав час для „нормалізації" взаємин між тими двома найбільшими далекосхідніми потугами. Японський прем'єр в делікатній і обережній формі перепросив Китай за інвазію, що її перевела була Японія наприкінці 30-их р.р. цього сторіччя, назвавши її „нещасливою і жалюгідною" подією. Чжду Ень-лай у відповіді ствердив, що треба радше дивитися на 2.000-ну культуру, яку лучить азійські народи, як на трагічну ворожнечу між ними. Чджу Ень-лай виразно підкреслив, що треба відрізняти „невеликий гурт мілітаристів і аґресорів в Японії від її широких народних мас". Такуї Канака і Чджу Ень-лай перевели в першому дні перебування японського прем'єра і його почету у Пекіні двогодинну конференцію, яку назвали „корисною". Загально вважають, що рішено у принципі відновити дипломатичні взаємини між Пекіном і Токіо та підписати між ними договір про тісніші культурні й торговельні зв'язки. Безпосереднім наслідком визнання Японією комуністичного режиму в суходільному Китаї буде зірвання дипломатичних взаємин між Токіо і Вільним Китаєм, які існують на основі договору між ними з 1951 р. Лідери обох держав і їхні міністри закордонних справ мають продовжувати в Пекіні свої наради.

ЗМІНИЛАСЯ ПРЕЗИДІЯ КОМІТЕТУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ: О. Д-Р В. КУШНІР УСТУПИВ, ПРОФ. Д-Р ПЕТРО КОНДРА — НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ КУК

Вінніпеґ. — Згідно з постановою останнього Конґресу Українців Канади з жовтня 1971 року, якою в системі Комітету Українців Канади (КУК) введено ротаційну систему при обсаді місць у Президії цієї української центральної репрезентації в Канаді, почавши від 23-го вересня ц.р. президія КУК діятиме під проводом проф. д-ра Петра Кондри, делеґата Союзу Українських Самостійників (СУС), громадської організації, яка є пов'язана з Українською Греко-Православною Церквою в Канаді.

Того дня у приміщеннях готелю Марльборо зібралося біля 500 українських громадян, представників та делеґатів складових організацій КУК і Українських Церков, щоб взяти участь у цій переломовій з організаційного погляду події в існуванні КУК. Передання функцій дотеперішнім довголітнім президентом КУК, о. д-ром Василем Кушніром, відбулося у святковій атмосфері. Для всіх приявних було очевидним, що в історії КУК з цим днем відкривається нова сторінка.

Бенкет відкрив молитвою голова Української Католицької Церкви в Канаді, митрополит Максим Германюк. Про мету імпрези та її значення сказав господар бенкету, Юрій Гвоздулич. Привітання від прем'єр-міністра Канади Пієра Трудо, прем'єра Манітоби Е. Шраєра, губернатора провінції Саскачеван д-ра Воробця, провінційного уряду Саскачевану і посадника метропольітального Вінніпеґу підкреслили вагу події, а одночасно вагу Комітету Українців Канади в загальноканадійському державному житті.

Центральними точками в цілій програмі були виступи уступаючого президента о. д-ра В. Кушніра та нового президента проф. П. Кондри. Уступаючого президента представив А. І. Павлик, накресливши при тому історію КУК, інституції якнайтісніше зв'язаної власне з особою о. д-ра В. Кушніра. Передаючи діловодство, о. д-р В. Кушнір підкреслив значення і ролю КУК в житті українців Канади, стверджуючи, що йому „мило передавати організацію досвідченому громадянинові, який репрезентує Союз Українських Самостійників". Одиноке побажання, що його при цій нагоді висловив о. д-р Кушнір було, щоб новий президент „не тільки зберіг цей громадський доробок, а його ще збільшив". Разом з цим своїм словом о. д-р В. Кушнір передав новому президентові „президентський молоток", бажаючи новому керівництву успіхів в праці. Слово подяки уступаючому президентові сказав проповідник Іван Ковалевич, який репрезентував Українські Протестантські Церкви.

Приймаючи нове відповідальне завдання на становищі президента КУК, проф. Кондра запевнив, що він доложить всіх зусиль, щоб сповнити покладані на нього надії. Він одночасно накреслив свою програму праці, стверджуючи, що вона спирається на засадах християнської ідеології, демократизму і має, як свою основу, добро української громади в Канаді, яка є інтеґральною частиною канадійської спільноти. Розвиваючи свою силу, українці Канади мають давати допомогу змаганням за повне політичне визволення України. Він також поінформував, що Президія КУК на своєму засіданні прийняла постанову про створення в Канаді „Українського сенату", до якого повинні входити заслужені працівники КУК, щоб у цій формі вони могли продовжувати свою працю для добра української спільноти. Першим членом і головою такого сенату буде уступаючий президент о. д-р В. Кушнір, як тільки цей проєкт буде затверджений черговим Конґресом Українців Канади.

В рямках передачі діловодства та змін у Президії, суддя Іван Соломон прийняв приречення від членів нової Президії КУК належно і гідно сповняти накладені на них завдання. Програму бенкету збагатив мистецькою програмою квартет „Тирса" під проводом Ірини Вельгаш. Бенкет закінчився молитвою, яку провів Владика Борис, єпископ Української Греко-Православної Церкви в Канаді.

ЕКЗЕКУТИВА КУК ЗА НОВИМ СКЛАДОМ

Д-р Петро А. Кондра — президент
А. І. Павлик — організаційний референт
Д-р М. Суховерський — перший заступник президента
Ю. Гвоздулич — генеральний секретар
І. Іванчук — другий заступник президента
П. Башук — координатор
І. Ю. Карасевич — третій заступник президента
А. І. Яремович — фінансовий секретар
Д-р И. Слоґан — четвертий заступник президента
І. Г. Карасевич — скарбник
о. д-р В. Кушнір — п'ятий заступник президента
Б. Л. Корчинський — референт зв'язків
Пані Вікторія Симчич — голова Комітету Українок Канади, шостий заступник президента
Д-р І. Глинка — президент Шевченківської Фундації
Б. Генґало — представник Союзу Українського Студентства Канади

(Життєписні дані про нового президента КУК проф. д-ра Петра Кондру подані на іншому місці в цьому числі).

Більшість опитуваних у стейтах Ню Йорк, Ню Джерзі і Коннектикат заявляються за перевибором през. Ніксона

Ню Йорк. — Згідно з переведеним востаннє агенцією Д. Янкеловіча з доручення „Ню Йорк Таймс"-у опитуванням виборців на терені трьох східніх стейтів — Ню Йорку, Ню Джерзі та Коннектикат — велика більшість з-поміж опитуваних — в тому республіканців і демократів — заявляється за перевибором президента Ніксона на Президента ЗСА. В стейті Ню Йорк за Ніксоном заявилося 57 відсотків опитуваних тобто на 14% більше, як під час опитування в літніх місяцях. За МекҐоверном заявилося тільки 26 відсотків. В стейті Ню Джерзі за Ніксоном хочуть голосувати 56 відсотків опитуваних або на 30 відсотків більше, як влітї. МекҐоверн одержав у Ню Джерзі тільки 22 відсотки опитуваних. У стейті Коннектикат за Ніксоном заявилося 57 відсотків опитуваних і за МекҐоверном 18%, тобто Ніксон має 39 відсотків більше, як МекҐоверн. Подані висліди опитування показові тим, що під час минулих виборів Ніксон не здобув більшости у виборах в стейті Ню Йорк і Коннектикат. Опитувані заявляються за Ніксоном тому, що він веде успішнішу політику з Совєтським Союзом і комуністичним Китаєм і що він більш справедливо трактує Ізраїль, як його опоненти. Водночас із цим повідомляють з Вашинґтону, що переведене агенцією Луїса Гарриса опитування у другій половині вересня виказало збільшення голосів за МекҐоверном, але ж в загальному і далі Ніксон переважає МекҐоверна у відношенні 2 до 1.

В. Щербицького призначили в члени Президії Верховного Совєту СССР, П. Шелеста викинули

Київ. — Повідомляючи про відбуту в Москві четверту сесію Верховного Совєту СССР восьмого скликання, київська „Радянська Україна" з 21 вересня ц.р. подала схвалені м. ін. цією сесією три постанови про пересунення в режимному апараті Совєтського Союзу. В першій із цих постанов повідомлено про „обрання" призначеного востаннє на пост першого секретаря Комуністичної партії України „депутата Щербицького Володимира Васильовича членом Президії Верховної Ради СРСР". Другою постановою цієї ж сесії затверджено „указ Президії Верховної Ради СРСР від 19 травня 1972 року про призначення тов. Шелеста Петра Юхимовича заступником голови Ради міністрів СРСР" й у третій постанові проголошено: „звільнити депутата Шелеста Петра Юхимовича від обов'язків члена Президії Верховної Ради СРСР". Як відомо, під час приїзду президента Ніксона до Москви в травні ц.р. П. Шелест був усунений із становища першого секретаря КПУ і переведений на пост заступника прем'єра Совєтського Союзу.

Америка домагається міжнародної конвенції проти тероризму

Об'єднані Нації. — Державний секретар Вілліям Роджерс виступив у минулий понеділок 25 вересня на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй з промовою, в якій рішуче домагався схвалення міжнародної конвенції проти злочинного тероризму, без уваги на його мотиви. „Політичні пристрасті — заявив він — хоч як глибоко можуть опановувати людей, не є оправданням злочинного насильства, стосованого супроти невинних осіб". Роджерс зокрема вимагав „рішучих заходів" проти схоплювачів літаків, проти схоплювачів дипломатів, проти висилання листів з вибуховими матеріялами. Конкретно, державний секретар Роджерс поручав припинення летунської комунікації з країнами, які дають притулок схоплювачам літаків, не судять їх і не видають пошкодованим державам. Окремо Роджерс таврував „експорт міжнародного тероризму", себто переводження терористичних актів на території чужих держав. З інших справ Роджерс заторкнув у своїй промові пропоновану Совєтами панэвропейську конференцію безпеки. У цій справі, мовляв ЗСА є в контакті з своїми союзниками. Він підкреслив, що конференція европейської безпеки повинна мати на увазі радше „кращу комунікацію людей, ідей і товарів почерез поділену тепер Европу, як затвердження її твердого поділу". Щодо Близького Сходу, то В. Роджерс признав, що атака арабських терористів у Мюнхені погіршила атмосферу для замирення, але поручав Ізраїлеві і арабам прийняти тимчасове порозуміння щодо відкриття Суецького каналу й запропонував надалі посередництво Америки в цій справі. — За найпершими коментарями преси — проєкт міжнародної конвенції проти міжнародного тероризму, що його американська делеґація роздала всім 132-ом делеґаціям в Об'єднаних Націях, не має великих шансів на успіх, бо всі арабські держави, які користуються підтримкою збоку інших африканських членських держав, і Комуністичний Китай ведуть кампанію проти тієї пропозиції.

Наукова Конференція УВАН відбудеться з участю проф. Ф. Великохатька з Бразилії

Ню Йорк. — Природничий Відділ Української Вільної Академії Наук у ЗСА влаштовує в суботу 30 вересня ц. р. Наукову Конференцію, присвячену питанням із ділянки природничих наук. Відкриє конференцію голова Відділу проф. д-р Олександер Архімович. У програмі Конференції передбачені доповіді: прибулого з Бразилії гостя — дійсного члена ВУАН і НТШ проф. д-ра Федора Великохатька на тему „Поліґенез": До питання про еволюцію життя на Землі", проф. д-ра Ол. Архімовича „Реґіональне вивчення фльори ЗСА" і проф. д-ра Сергія Крашенінікова „Спостереження над ультраструктурою Балантідіюм колі". Конференція відбудеться в суботу 30 вересня ц. р. о 4-ій год. по пол. у приміщенні УВАН при 206 Вест 100-а вул. в Ню Йорку. Проф. Федір Великохатько, біолог - іхтіолог за професією, колишній професор сільсько - господарських і медичних інститутів в Херсоні та в Ніжені й університету в Чернівцях, є автором праць про риби Дніпра й Бога, міґрацію промислових риб Чорного моря та ін. Тепер працює за своїм фахом у Бразилії.

В Кавнасі судять вісьмох молодих литовських патріотів

Москва. — Згідно з переданим Телеграфічною агенцією Совєтського Союзу (ТАСС) повідомленням, в Кавнасі почався в понеділок 25 вересня суд над вісьмома молодими литовцями, обвинуваченими в участі у націоналістичних заворушеннях, що відбулися в Кавнасі в травні ц. р. В повідомленні ТАСС підсудні визначені, як „хуліґани", які „бешкетували під впливом алькоголю". В цьому ж повідомленні подано також, що двоє із підсудних мають за собою уже кримінальне минуле. Відбувалися згадані заворушення на протязі двох днів — 18 і 19 травня ц. р. — і в них брало участь багато тисяч молодих литовців, які вийшли на вулиці і площі Кавнасу під гаслом „Свободу Литві". У висліді заворушень, які посилилися особливо ж після самоспалення молодого литовського патріота Ромаса Каланти, було двох совєтських міліціянтів убитих і понад двісті арештованих з-поміж учасників демонстрацій. Після цих заворушень слідували дальші акти самоспалення. Повідомляючи про суд над литовськими „хуліґанами", ТАСС не згадує ні словом про травневі демонстрації в Литві, які були дошкульною для совєтського режиму подією в час започаткування широких відзначувань 50-річчя створення Совєтського Союзу. Повідомлення ТАСС-у призначене для закордону. Сама совєтська центральна преса не подає нічого про процес у Кавнасі. Можливо, що подадуть про це тенденційну інформацію офіційні комуністичні газети Литовської ССР.

НЮЙОРКСЬКА ОКРУГА РОЗПОЧАЛА ОСІННЮ КАМПАНІЮ УНСОЮЗУ

Ню Йорк. — Минулої п'ятниці, 22-го вересня, тут у домівці Товариства „Дністер", 362-го Відділу УНС, відбулися осінні організаційні збори місцевої союзової Округи, які започаткували осінню кампанію УНСоюзу, метою якої є придбати 2 500 нових членів, потрібних для покриття втрат, які має кожна забезпеченева установа та для придбання надвишки, щоб УНСоюз міг дальше рости. Ці збори були першими в черзі 23-ох зборів, 27-ох Округ УНСоюзу на терені ЗСА і Канади. В зборах узяли участь секретарі та інші урядовці 17-ти Відділів Округи. Відкриваючи збори, голова Округи д-р Іван Флис привітав приявних, зокрема представників Головного Уряду УНС — заступницю гол. предсідника пані Марію Душник, гол. касирку мґр Уляну Дячук, гол. секретаря д-ра Ярослава Падоха, гол. контролера дир. Івана Винника та обласного організатора Василя Оріховського. Після прийняття прочитаного секретарем Округи Миколою Хоманчуком протоколу попередніх зборів, пп. І. Флис, М. Хоманчук і В. Оріховський склали звіт з прогульки на Союзівку, яку минулого місяця влаштувала ця Округа. Андрій Ластовецький, координатор збірки Національн. Датку УККА Ню Йорку, з'ясував стан збірки та вимоги збільшення заходів для зібрання потрібної суми. Досі громада Ню Йорку складає пересічно по 10 тисяч долярів річно, а повинна жертвувати бодай двічі більше. Він закликав Відділи УНС та Окружний Комітет допомогти в збірці. Підкреслювано потребу утворення при Комітеті діловода збірки. Приявна касирка УККА мґр Дячук доповнила інформації про збірку Національного Датку. Доповіді про стан УНСоюзу взагалі, а зокрема про цьогорічне здобування нових членів, виголосили головні урядовці пані Марія Душник, дир. Іван Винник і д-р Ярослав Падох, а мґр У. Дячук привітала Збори, стверджуючи, що вона прибула, щоб вперше зустрітися на зборах Округи з її діячами.

Пані Душник підкреслила визначну активність та успі-

(Закінчення на 3-ій стор.)

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД УНО

Торонто. — Екзекутива Українського Національного Об'єднання в Канаді (УНО) інформує, що 6 - 9 жовтня ц. р. в Торонті відбудеться XXIV крайовий ювілейний з'їзд цієї організації. В рямках цього з'їзду відбудуться також наради таких пов'язаних з УНО організацій як Українська Стрілецька Громада, Об'єднання Українок Канади, Молоді УНО та Українського Визвольного Фронту. Крім організаційних справ, на одній зі сесій буде влаштований панель на тему „Позиція українців в Канаді". Запляновано також „ювілейний фестиваль української музики, пісні й танцю". На цьому з'їзді буде відзначено сороколіття існування та діяльність УНО, однієї з т. зв. великих організацій в системі Комітету Українців Канади.

АМБАСАДОР КІТІНҐ ПРОМОВЛЯТИМЕ НА КОНЦЕРТІ ДЛЯ ФКУ В ДЕТРОЙТІ

Детройт. — В найближчу неділю, 1-го жовтня, тут має відбутися — як уже інформовано — великий концерт для придбання фондів на третю катедру українських студій в Гарвардському університеті. Головним промовцем на цьому концерті, програму якого виконає відомий наш молодечий хор „Євшан" з Нюарку-Ірвінґтону Н.Дж., буде колишній сенатор з Ню Йорку і тепер американський амбасадор до Індії, Кеннет Кітінґ. Концерт відбудеться в залі великої авдиторії Форда та почнеться о год. 3-ій по полудні.

СТУДІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ ТУСМ

Ню Йорк. — Форми національного спротиву в Україні будуть темою студійної конференції Сеньйорату ТУСМ, яка відбудеться тут 30-го вересня ц. р. в приміщеннях Українського Інституту Америки. Наступні теми будуть предметом розгляду на цій конференції: Окремі аспекти совєтської національної політики післясталінського режиму, шестидесятники та їхні послідовники, захалявна політична література, конституційна боротьба дисидентів в Україні, два типи спротиву: в Україні та Росії. Початок конференції о год. 3 по полудні.

ВЕЧІР ВАСИЛЯ СОФРОНОВА - ЛЕВИЦЬКОГО У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Перебуваючи в ЗСА після З'їзду Журналістів, що відбувся у Союзівці, письменник-журналіст Василь Софронів - Левицький виступить у Філядельфії у п'ятницю, 29 ц. м., у залі „Тризуба". Його авторський вечір відбудеться заходами тамошнього Літературно - мистецького Клюбу і Об'єднання Письменників „Слово". У вечері візьмуть також участь: Зоряна Луцька, Володимир Шашаровський і Остап Тарнавський.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issue combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Міцубіші і ФКУ

Подане у „Свободі" з 23 вересня ц. р. повідомлення про те, що багатомільйоновий японський індустрійний концерн Міцубіші пожертвував мільйон долярів на встановлення катедри японських правничих студій у Гарвардському університеті, подає добру нагоду для порівняння цієї японської ініціятиви із досягненнями української громади у ЗСА в цьому напрямку. Порівняння дуже промовисте. З одного боку один із найбільших і найбагатших індустрійних концернів Японії і світу — Міцубіші, свого роду держава в державі, провідний у багатьох таких ділянках, як банківництво, торговельна фльота, гірництво, продукція сталі, броварництво із цілою системою забезпеченевих установ, асиґнував мільйон долярів на встановлення однієї катедри правничих студій в Гарварді. З другого боку — не надто чисельна й небагата на грошові засоби українська спільнота у ЗСА спромоглася шляхом здійснюваної Фондом Українських Катедр збіркової акції зібрати фонди на встановлення двох катедр українських студій у цьому найстаршому й найбільшому американському університеті і розгортає тепер акцію на зібрання грошей на третю вже катедру і на завершення будови цілого осередку українських студій.

Порівняння, без сумніву, в користь українців, зокрема ж жертвенної української громади у ЗСА і проводу ФКУ, які добилися здійснення їхнього великого почину і стоять уже на порозі повного його завершення. Поданий в газетах приклад японського почину в цьому напрямку підтримає і заохотить нашу спільноту в її жертвенності, а провідників і реалізаторів збіркової акції в їхніх змаганнях й завзятті. Наведене вище порівняння змушує вірити, що поставлена ініціяторами мета буде не тільки здійснена, але й перевершена створенням репрезентативного українського наукового осередку в Гарварді із трьома катедрами, з великою українознавчою бібліотекою й з відповідними семінарами. Це порівняння доказує також, чого можна досягнути наполегливістю, завзяттям і жертвенністю.

Засоби визвольної боротьби

Коли мова про сучасний так званий міжнародний тероризм, то різномовні коментатори, між ними в першу чергу американські, думають тільки про арабський тероризм проти Ізраїлю та схоплювання літаків під покришкою расово - політичної боротьби. Однак, неначе за законом природи, правда скорше чи пізніше мусить виявитись в усій ширині. Коли одні користуються терором, як засобом політичної боротьби за справу, яку вони вважають слушною, то не можна промовчати проблеми, чи й інші народи, не тільки араби і не тільки фанатики - католики у Північній Ірляндії, мають у теорії „право" хапатись за терор у боротьбі за свої права. Заступник комуно - китайського амбасадора в Об'єднаних Націях слушно заявив: „Це річ цілком справедлива, що поневолені народи і люди користуються революційним насильством проти насильства імперіялізму, колоніялізму, неоколоніялізму, расизму й ізраїльського сіонізму". А представник арабів з Мавританії Муай ель-Гассен пішов ще далі: „Правдою є, що за всі часи кожний спротив окупації таврувався, як тероризм . . . У кожному визвольному рухові його борців називали терористами ті, які зредукували їх до рівня невільників . . ."

Тому справа тероризму — це тільки такі дії, які мусять викликати загальний осуд, як ось наскок на дружину ізраїльських олімпійців у Мюнхені. Не можна засуджувати як „злочинних терористів", геройські одиниці чи підпільні організації, які діють проти окупантів в ім'я визвольної ідеї. Совєтська делеґація в ОН опинилася в дійсно трудній ситуації: підтримуючи активно арабський світ і постачаючи потайки зброю арабським терористам. Совєти не можуть схвалювати тероризм у принципі, але й не раді дебатам про тероризм на Генеральній Асамблеї ОН. Бо вони пам'ятають боротьбу революційними засобами проти царату в Росії і знають та відчувають, що диктаторське правління кремлівської кліки над поневоленими народами мусить скорше - пізніше довести до визвольного руху поневолених. Вони драконівськими засобами здавлюють тепер найменші прояви спротиву навіть у межах совєтської конституції, — і вони здавили танками визвольні рухи у Східній Німеччині, на Мадярщині і в Чехо-Словаччині. Але баґнети й танки виявилися вже у всесвітній історії хитким фундаментом правління. Насильство завжди породжує реакцію у постаті насильства.

Ярослав Курдидик

ПІВДЕННА АФРИКА — СТРАТЕГІЧНИЙ СОЮЗНИК ЗСА

Довгий час ведеться в американській л і б еральній пресі гостра нагінка проти Республіки Південної Африки, яка, мовляв, мусить змінити свою політику расового розподілу — „апартейду", якщо хоче отримати будь-яку збройну допомогу від ЗСА, бо ця країна готова вжити її не для зовнішньої оборони, а для закріплення своєї соціяльно - політичної системи.

Дивне при цьому те, що ця преса, не погоджуючись із південно - африканським „апартейдом", ніяк не реаґує на те, що в СССР москалі понад п'ятдесят років придушують навіть найменші вияви мовної і культурної окремішности поодиноких народів, силою включених до цього „Союзу".

Щойно аж тепер, коли появилися вістки, що від жидів, які хочуть еміґрувати до Ізраїлю, вимагається „рабського окупу", ліберальна преса почала розкривати внутрішню політику цієї монстр - імперії, цього московського гіпокрита, що виступає проти „колоніяльного поневолення", тим часом ведучи найжорстокішу колоніяльну політику

Є немало й таких американських коментаторів, які доказують, що охорону так званої „нафтової дороги" з Близького Сходу до Европи хтось повинен перебрати на себе, то чому, мовляв, якраз ЗСА своєю „протиафриканською чорною політикою" намагаються зробити собі ворога із Республіки Південної Африки, яка не лише не схилялася ніколи в сторону комунізму, але навіть поставила комуністичну партію поза законом.

І далі, коли зважити, що Москва приспішено збільшує свою фльоту на Атлантійському та Індійському океанах, то, очевидно, добре мати на півдорозі між цими океанами у Південній Африці такі важливі стратегічні порти, як Кейп Тавн, Іст Лондон, Сімонставн, Порт Елізабет та Дурбан, щоб контролювати ці морські обшири.

Значення морської дороги довкола Кейп Тавну зросло на вазі особливо після закриття Суезького каналу, яким пропливали десятки тисяч кораблів, в тому числі четвертина нафтоналивних кораблів - танкерів, що доставляли „чорну кров" із Близького Сходу до Европи. Сьогодні перебудовані порти Сімонставн, Кейп Тавн, Порт Елізабет і Дурбан збільшили свою поємність до такої міри, що вдень і вночі можуть дати кожному кораблеві технічну поміч. Всі великі нафтові компанії переконалися, що хоч дорога довкола Африки далеко довша, але вона вигідніша з уваги на щораз більшу поємність нафтоналивних танкерів з 200 тисячами бруттонажу. А на випадок дальшого зволікання із замиренням між Ізраїлем та Єгиптом важливість цього морського шляху зросте ще більше.

У 1955 році Великобританія уклала з Південною Африкою договір, за яким уся королівська фльота може користуватися портом Сімонставном. Взаміну за це уряд Великобританії погодився передати Південній Африці 10 кораблів різного бойового призначення для патрулювання та оборони морського шляху довкола Кейп Тавну. І під сучасну пору лише морські бойові одиниці Південної Африки контролюють рухи совєтської фльоти в тому обширі.

Коли взяти до уваги, що Суезький канал таки колись відкриють, тоді через нього перепливатимуть чимало совєтських бойових кораблів до Індійського океану. Поки ЗСА вспіють перекинути туди деяку частину своєї фльоти, яка оперує в обширі В'єтнаму, це забере досить багато часу.

Закріплення с о в єтської фльоти в портах Єгипту, як також втрата Францією портів в Альжирі, примусили цю країну до тіснішої співпраці з НАТО.

Зі стратегічної точки зору ввесь простір від південно-західнього краю Індійського океану аж до північного, що сягає до західньої частини Тихого океану, там, де починаються Курільські острови, є три солідні позиції в руках заприязнених держав — Південної Африки, Австралії і Японії, які на випадок потреби можуть допомогти в охороні міжнародної мореплавби.

І тому просто незрозуміло, що, розпочавши політику „приязни і відпруження" у відношенні до СССР і Китаю ЗСА відкликали заборону вивозити до тих країн важкі бульдозери та різне прецизне технічне вивінування, яким підсилюється бойову спроможність обидвох цих комуністичних держав, а у відношенні до Південної Африки робиться все можливе, щоб заборонити такого роду достави, бо це може підсилити її у „закріплюванні апартейду".

І хоч Південна Африка знаходиться дуже далеко від ЗСА, наш Уряд мусить усвідомити, що не слід дошкуляти „старому й випробуваному другові" (участь південноафриканських військ у боротьбі проти німецького „Африка Корпусу", летунська підтримка Америки під час бльокади Берліну большевиками, участь південноафриканських летунських ескадриль у війні в Кореї) безнастанним встряванням у його внутрішні справи. У ЗСА є теж чимало власних расових та політичних неполадок і, мабуть, теж „недолюбляють" тих, що із закордону вказують пальцем на ці речі або їх критикують.

На підтвердження цього варто навести слова американського коментатора Б. Р. Бейдера, який у своїх статтях під заголовком „Хто такі і де наші союзники?", пошучи, що, без огляду на те, чи ми погоджуємося з внутрішніми політичними проблемами наших союзників, нам слід розглянути уважно реальну вартість кожного з них і дати їм таку допомогу, на яку вони заслуговують. До таких союзників ми можемо і мусимо зарахувати модерно озброєну Республіку Південної Африки".

Любов Коленська

СОВЄТСЬКА БУРЖУАЗІЯ „ДАЧНИКИ"

Інколи в Америці натрапите на табличку з написом: „Приватна власність. Вступ заборонений!" Це вас сердить, бо очевидно вам така заборона не до вподоби. Бо як же це так: не можна пройти повз озеро чи ліс або скупатися в річці, яка повинна б бути доступна всім смертельникам. Але як же вражає такий напис у Совєтському Союзі, де ніби немає приватної власности!

От вибирається москвич з усією родиною в неділю ранком на прогулянку. Наближається до густо залісненого терену, в'їжджає у мальовничу околицю, за двадцять миль від Москви, любуючись стрункими березовими та сосновими деревами... Але хай він начувається, пише „Тайм", бо й тут „демаркаційна" лінія і напис: „Вступ заборонений!" І зараз 10-футова залізна огорожа, нехай він тільки спробує переступити ту лінію і в ту ж мить появиться „охорона" — з лісу із великим шумом над'їдуть патрульні авта жовтої барви й негайно проженуть або арештують влізливця.

А совєтський уряд в той же самий час вихваляється перед чужинцями „будинками відпочинку", домами для неспроможних до праці воєнних ветеранів чи старих... пролетарів. Туди краще не заходити, бо їм належиться відпочинок...

Кожний москвич добре знає, що поза залізними огорожами в околицях Москви — розкішні віллі совєтської еліти. Тут красуються найбільш люксусові доми-„дачі" щасливців, які проживають там, забувши про тих численних, що для них залишається мрією туди дістатися. Лиш у віддалі 30 миль від Москви існує 40 000 таких „дач", включаючи елеґантні палацики державних лідерів, розкішні котеджі для упривілейованих урядовців, а для не упривілейованих — „ізби", де навіть немає водопроводу і електрики.

Відповідником американського Кемпу Дейвід є оточені парками урядові віллі біля села Успенське. Туди на суботу й неділю поспішає державна ієрархія, супроводжувана поліцією в лімузинах.

Але не всі державні лідери мають свої „дачі" поблизу Москви. Генеральний секретар партії, Леонід Брежнєв, проводить вільний час оподаль усіх у селі Барвіха, де й приймав він президента Ніксона під час „конференції на вершинах". Колишній міністер торгівлі Анастас Мікоян відпочиває в Зубалові, в люксусовому домі, удекорованому мармуровими статуями, з стінами, оббитими гобеленами, з високомистецькими вітражами у вікнах. За царських часів цей палац належав одному мільйонерові, потім займав його Сталін, у якого, крім того, було ще дев'ять „дач" довкола Москви і дві на кавказькому узбережжі.

„Дачі", які оточують від півдня Москву, розподілені залежно від ранґи і престижу їх власників. За 15 миль від столиці розкинулось мальовниче селище Переделкіно, де від 1930 р. відпочивають вліті письменники і інтелектуальна еліта, включно з поетом Євгеном Євтушенком, який мешкає у двоповерховому будинку удекорованому с т аровинними іконами і абстрактними картинами.

Член совєтської еліти, з хвилиною, коли тратить „ласку" Політбюра, негайно позбавляється „дачі". Припускають, що така доля постигла і Петра Шелеста, першого секретаря Комуністичної Партії України, коли його усунули з того посту. У нього — незвичайно люксусова вілля і приватний пляж над Чорним морем.

У зв'язку з індустріялізацією десятки мільйонів людей залишили села, але в глибині душі вони й надалі селяни. Вони тішаться, коли можуть мати якийсь бодай примітивний дімок. І хоча тільки обмежена кількість громадян Совєтського Союзу має свої „дачі", вліті кожної суботи половина москвичів залишають місто, щоб знайти відпруження на лоні природи.

Є також „дачі" кооперативні, які можна придбати за 2 000 дол. Деякі кооперативні дачні оселі, звичайно величиною 25 акрів, поділені на 50 парцель. Таких кооператив навколо Москви сотні.

І так навесні совєтські громадяни садять на своїх „дачах" городовину, щоб вліті користати з плодів своїх рук, прогулюються сосновими лісами, але найважливіше — користуються більшою свободою. КҐБ не має тут над ними строгої контролі, і вони можуть читати навіть такі книжки, як Солженіцина „В першому крузі", слухати платівки із записом музики таких вистав із Ню Йорку як „Волосся", що свого часу наробило такого шуму тут, на стінах „дач" можна побачити фотографії Пастернака і навіть хрести та ікони.

Американці вважають, що тоді, коли їхня система поволі посувається до соціялізму — совєтська система щораз далі відходить від ідеалів соціялізму - комунізму і „обуржуазнюється". Совєти, одначе, це заперечують. Явище „дач" вказує на правильність американської аналізи совєтської дійсности.

Одна є лише основна різниця: американський власник літньої оселі безпечний у своєму посіданні і тільки у випадку великої господарської кризи може її втратити. Совєтський громадянин володіє своєю „дачею" лише доти, поки займає якусь позицію в партійному чи совєтському апараті.

ПРО ЩО ПИШУТЬ ІНШІ

КАРДИНАЛ КРОЛЬ ІДЕ З ОФІЦІЙНОЮ ВІЗИТОЮ ДО ПОЛЬЩІ

У зв'язку з заплянованою офіційною поїздкою до Польщі кардинала Крола, філядельфійського архиєпископа та голови американської католицької єпископської конференції, польський тижневик „Польонія" з 17 вересня пише у своїй редакційній статті, що йдеться про подію „незвичайної ваги". Поминаючи формальний аспект поїздки (кардинала Крола запросив кардинал Вишинський), важливість поїздки в тому, що, як пише згаданий тижневик, „американський гість іде з візитою до країни своїх польських предків, де при владі є комуністи, а також не можна переочити того факту, що він одержав польську візу".

„Польонія" підкреслює, що ця візита вказує на нову атмосферу у польсько-американських взаєминах, і висловлює побажання, щоб „нормалізаційні процеси далі поглиблювалися". Далі газета пише, що „візита кардинала Філядельфії принесе напевно нові важливі елементи для визначення, в якій мірі можна очікувати правдивої нормалізації у відносинах Церкви і держави в Польщі". На закінчення газета висуває здогад, що може треба очікувати нав'язання дипломатичних стосунків Варшава - Ватикан, а також поїздки Папи Павла УІ до Польщі.

ПОШИРЕННЯ АМЕРИКАНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ ВЗАЄМИН

„Панорама Польська" за серпень 1972 р. опублікувала інтерв'ю з В. Войтасікем, директором к о н сулярного відділу польського Міністерства зовнішніх справ, який подав свої коментарі щодо американсько - п о л ьської консулярної конвенції, підписаної 31 травня ц. р.

На думку Войтасіка, ця конвенція створює передумови для значного поглиблення й поширення американсько - польських взаємин, які вийдуть поза звичайну консулярну практику. Передбачається відкриття польського консуляту в Ню Йорку, а американського в Кракові.

ЗРОСТАЄ ЗАГРОЗА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ В ДІЯСПОРІ

На цю тему опублікував редакційну статтю вінніпеський „Український Голос", орган Союзу Українських Самостійників. „В очі кожного етнічного часопису постійно глядить смерть поступового й постійного впадку числа передплатників, більше - менше паралельно з відходом з цього світу тих людей, які можуть читати рідною мовою і цікавляться справами свого народу або свого суспільства. Цих людей менше й менше. Навіть і найбільші наші часописи, які ще недавно могли чванитися досить поважним тиражем, втратили протягом кількох минулих років понад тисячу передплатників" — пише „Український Голос" з 6 вересня.

Немає сумніву, що думки на цю тему, висловлені „Українським Голосом", не тільки актуальні, але й вимагають якоїсь позитивної розв'язки.

„ТРИВОЖНА СТАТИСТИКА"

Перші дані вислідів перепису населення в Канаді дуже прикрі для українського поселення в тій країні. Досі українська ґрупа в Канаді була на четвертому місці після англосаксів, французів та німців. Тепер на четвертому місці стоїть італійська група, а українська — на п'ятому місці. Мало того, йдеться тут не тільки про те, що число італійців в Канаді збільшилося з уваги на наплив нових іміґрантів, але й про те, що в 1971 році тільки 309,855 осіб українського походження подало своєю матірньою мовою мову українську, тобто на 14 відс. менше як у 1961 році.

„Вільний Світ" (американське видання „Канадійського Фармера") з 18 вересня пише з цього приводу, що „українські національні організації за останню декаду не здали іспиту зрілости, не зуміли здержати занепаду національної свідомости, занедбали боротьбу з асиміляційними процесами серед молодого покоління, злегковажили собі розбудову української культури". Газета пропонує, щоб українські чинники в Канаді зробили все можливе, щоб зупинити цей небезпечний асиміляційний процес. „Настає час, коли всі групові, релігійні та партійні порізнення мусять бути відсунені невідклично набік, бо справа рятунку української субстанції в Канаді більш важлива і реальна справа, як „політичні манівці" чи розігри груп... Час відкривати спільний фронт проти духової смерти".

СПРАВА ПОЛІТИЧНОЇ ЄДНОСТИ СЕРЕД ПОЛЯКІВ НА ЕМІҐРАЦІЇ

„Нови Дзєннік" з 20 вересня опублікував репортаж з Лондону, у якому інформує про заходи польського президента в екзилі, Станислава Островського, об'єднати польські еміґраційні політичні групи. Як відомо, під керівництвом С. Островського дійшло до частинного формального об'єднання польських політичних груп. До цього об'єднання не включилася група національних демократів (Стронніцтво Народове). За словами С. Островського, „брак одностайної р е презентації тягне зі собою брак одностайної діяльности. Це уможливлює також виступати від імені Польщі цілком не покликаним і ніким не уповноваженим ч и н никам. Тому дуже шкідливому станові справ треба рішуче покласти межу, і до того буде прямувати п о к л иканий мною уряд під проводом п. Альфреда Урбанського, члена Польської Партії Соціялістичної".

Цікаві спостереження подав С. Островський також на тему взаємин між польським екзильним урядом і американською Польонією, підкреслюючи, що „співпрацю з нею (Польонією) ми спираємо на повному узгідненні щодо цілей і щодо форм діяльности", зберігаючи повну рівноправність і рівнорядність.

Д-р Іван Скальчук

ЗА ПОКРАЩАННЯ І ЗМІЦНЕННЯ ДІЇ І СИСТЕМИ УККА

Голос у дискусії

(7)

І так, уже 18 листопада 1966 р. на першому засіданні Екзекутиви УККА після IX Конґресу вибрано одноголосно 9-членну Консолідаційну комісію для переговорів і полагодження конфлікту з КҐЄ. В склад цієї комісії ввійшли такі члени Екзекутиви УККА: Иосип Лисогір, Антін Батюк, о. шамб. М. Харина, інж. С. Пушкар, Л. Футала, д-р В. Галан, д-р С. Ворох; д-р П. Стерчо та О. Балабан. Свою працю та переговори з КҐЄ ця Консолідаційна комісія закінчила, коли 14 вересня 1967 р. видала разом з Делеґацією КҐЄ спільний комунікат, де було сказано: „Органи УККА приймають до Екзекутиви УККА трьох членів опозиції, які будуть представниками організацій, що є членами УККА". Це становище Консолідаційна комісія УККА прийняла абсолютною більшістю голосів, як пропозицію для переведення керівним органам УККА.

У справі засадничих позицій КҐЄ вважається лист Екзекутиви УККА з 18 квітня 1967 р. за дійсний. (Див. „X Конґрес Українців у ЗСА". Ню Йорк, 1969, стор. 49-50).

Цей комунікат підписали усі члени Консолідаційної комісії УККА, крім одного, а від Делеґації КҐЄ підписали: Я. Гайвас, І. Паливода, П. Самойлів, інж. А. Гудзовський, д-р Р. Борковський, д-р Б. Олесницький, д-р Т. Сендзік та д-р В. Комаринський.

Члени Консолідаційної комісії під час переговорів мали застереження, а саме, що поміж 3-ма представниками опозиції не може бути представник Т-ва Прихильників Визвольної Боротьби України, бо воно прилюдно проголосило про свою неучасть в IX Конґресі. Щойно, коли голова Консолідаційної комісії та інші члени комісії одержали „джентлменське" запевнення, а д-р Р. Борковський склав заяву в цій справі, спільний комунікат був підписаний. Про заяву д-ра Р. Борковського, „джентлмен еґрімент" та спільний комунікат ред. Я. Гайвас, член Делеґації КҐЄ, стверджує:

„Панове, — говорив д-р Р. Борковський, — не бійтеся, що ми насилу пхатимемось до Екзекутиви УККА. Ми не підемо там, де нас не запрошують і не всі хочуть. Після такої заяви д-ра Р. Борковського не було сумніву для великої частини учасників наради, що „двійкарі" не захочуть настоювати на допущенні свого делеґата до Екзекутиви УКК і не зірвуть в останньому моменті договору". (Я. Гайвас: На ясних і твердих позиціях, стор. 18).

Щодо спільного комунікату і компромісу, то ніхто інший, як ред. Я. Гайвас, дає йому таку оцінку:

„Підписання с п і л ьного протоколу створило підставу до полагоди конфлікту з УККА, до оздоровлення нашого життя в ЗСА і могло бути вихідною точкою до його нового піднесення. Осягнено здоровий, громадський компроміс, нікого не упокорено, всі зреклися так званої повної перемоги, якої фактично в громадському житті бути не може". (Я. Гайвас: На ясних і твердих позиціях, стор. 19).

Одначе, насолода осягненим порозумінням не тривала довго, бо 6 листопада 1967 р. управа КҐЄ делеґувала до Екзекутиви т а к и х представників: д-ра Р. Борковського від Т-ва Прихильників Визвольної Боротьби України, мґра Ю. Нагорного від Об'єднання Українців Революційно - Демократичних Переконань і інж. І. Шабельського від Українського Національно - Державн о г о Союзу. Таким чином призначенням делеґатів Управа КҐЄ і так і зірвала „джентлмент еґрімент" із 14 вересня 1967 року.

1-го грудня 1967 р. відбулось засідання Екзекутиви УККА, в якому вперше взяли участь проф. д-р Б. Гнатюк та інж. А. Гудзовський, які були вибраними на IX Конґресі.

На цьому ж засіданні Екзекутиви УККА запало рішення про прийняття до складу Екзекутиви мґра Ю. Нагорного та інж. І. Шабельського, а відносно д-ра Р. Борковського Екзекутива УККА винесла застереження з тієї причини, що Т-во Прихильників Визвольної Боротьби України в IX Конґресі участи не брало і прилюдно проголосило в своєму „Зверненні до українців у ЗСА", що „не буде брати відповідальности за його (Конґресу — І С.) перебіг і рішення". („X Конґрес Українців у ЗСА", стор. 50).

Екзекутива УККА стала на становищі, що Т-во Прихильників Визвольної Боротьби України не може бути репрезентоване в Екзекутиві УККА в каденції поміж IX та X Конґресом.

Про цю постанову УККА повідомив Управу КҐЄ листом з 11 грудня 1967 р. Управа КҐЄ, не відповідаючи на лист, проголосила комунікат, що „не уважає себе більше внутрішньою опозицією УККА". (X Конґрес Українців у ЗСА, стор. 50).

Також на лист УККА з 6 травня та 19 грудня 1968 р. Управа КҐЄ не відповідала. Щойно 3 березня 1969 р. Управа КҐЄ відповіла на лист УККА з 19 грудня 1968 р., в якому, між іншим, сказано: „Теперішній статут УККА не дає відповідної основи для вирівняння існую ч и х різниць. Сучасний склад керівних органів УККА не дає ґарантії льояльної співпраці з демократичним табором, який піддержує Український Екзильний Уряд УНР, що одинокий має право заступати український нарід на міжнародім форумі". (X Конґрес Українців у ЗСА, стор. 53).

Отож, Управа УҐЄ твердила, що „в цих обставинах не бачимо наразі виглядів на успішність евентуальних переговорів". (Там же, стор. 53).

Безумовно, що лист-заява 35 професорів університетів до П. Шелеста та Л. Брежнєва мав свій н е ґ а т и вний вплив на перебіг переговорів. Це ж бо в той самий час, коли українська спільнота була зайнята організацією та відбуттям СКВУ, 35 професорів університетів в конспірації перед українською громадою опрацювала свою безвідповідальну заяву, а про зміст її наша громада довідалась із чужих часописів. Це і було в той час, коли на Заході у вільному світі появився відомий збірник документів В. Чорновола про політичні процеси та засуди в Україні українських діячів культури, який то збірник став документом доби 60-их років.

Зірванням спільного договору з 14 вересня 1967 р., відмовою від дальших переговорів з УККА та прийняттям рішення Управою КҐЄ з 8 червня 1968 р. про організацію „нової громадської централі — Асоціяції Українців Америки — Управа КҐЄ довершила двоподіл у нашому громадському житті. „Позакулісові та підшкірні елементи" в КҐЄ могли радіти, бо їхня лінія в КҐЄ взяла верх"!

(Далі буде).

НОВИЙ ПРЕЗИДЕНТ КУК

Д-р Петро А. Кондра є визначним українським громадським діячем і довголітнім членом управи Союзу Українців Самостійників в Канаді та споріднених організацій: Союзу Української Молоді Канади, Колеґії св. Андрея й Ордену св. Андрея. Д-р Кондра бере активну участь у церковному житті, займаючи пост заступника голови Катедральної Громади Пресвятої Тройці в Віннипеґу і скарбника Консисторії Української Греко - Православної Церкви в Канаді. З рамени Колеґії св. Андрея він опрацьовує меморіяли до Королівської Комісії Двомовности й Двокультурности і до Манітобського Університету в обороні прав української мови й культури та бере активну участь у переведенні Конґресу Культурної Мозаїки Манітоби. Д-р Кондра є активним членом Манітобського Клюбу Українських Професіоналістів і Підприємців. Від 1971 р. він займає пост першого заступника президента Комітету Українців Канади.

Д-р Кондра народився 30 липня 1911 р. в Мікадо, в провінції Саскачеван, в родині українських піонерів - фармерів, які поселились в Канаді 1898 року. Народню школу покінчив в місцевості Мазепа, а середню освіту здобув в Колеґії Йорктону. Студіює природничі науки на Манітобському Університеті, осягаючи бакалавреат в 1934 р., а ступінь маґістра в 1943 р. 1953 р. на університеті Міннесоти в ЗСА здобуває диплом доктора за працю з ділянки ґенетики тварин.

За своєю спеціяльністю, Кондра займає відповідальні пости в державній адміністрації й здобуває ім'я визначного науковця. В роках 1936-40 і 1945-46 він працює спеціялістом птахівництва при Манітобському Департаменті Аґрікультури. В роках 1946-53 стає асистент - професором Манітобського Університету, а відтак доцентом в роках 1953-63 і повним професором почавши від 1964 р. В роках 1950-51 підготовляє свою докторську працю і рівночасно викладає на Міннесотському Університеті в ЗСА. В році 1966 д-ра Кондру призначено на Каліфорнійський Університет в ЗСА, з титулом почесного професора того університету.

Як науковець, д-р Кондра репрезентує Канаду на численних міжнародних конґресах та виїжджає закордон як науковий дорадник чужих урядів. В році 1964 з доручення Дослідної Ради Канади він відвідує академічні інституції Совєтського Союзу та українські університети в Києві й Харкові, де виголошує наукові доповіді з своєї ділянки. В 1966 р. він репрезентує Манітобський Університет і Департамент Аґрикультури Канади на Світовому Конґресі Птахівництва в Києві, в 1968 р. бере участь у 3-ому Европейському Конґресі Птахівництва в Єрусалимі, в 1969 р. заступає Канаду в Банґкок на семінарі, зорганізованому Об'єднаними Націями в справах сільського господарства Тайланду, а в 1970 р. доповідає про висліди канадських дослідів на Світовому Канґресі Птахівництва в Мадриді. В роках 1968-69 д-р Кондра разом з дружиною перебуває в Тайланді з рамени Пляну Коломбо як дорадник ново - заснованого університету в Хонкен, а в квітні і травні 1972 р. виїжджає до Сан Павло на запрошення Бразилії як дорадник в справах ґенетики домашньої птиці.

Д-р Кондра є одружений з Розалією Зюбрак, бувшою учителькою в Овкбенр, Манітоба. Панство Кондри мають троє дітей: старший син д-р Зенон Кондра є асистент-професором ґенетики на Альбертському Університеті, донька Маруся, замужна Фостер, вчителькою середньої школи, а син Петро є на третьому році природничих наук Манітобського Університету.

Після проголошення вийняткового стану на Філіппінах відбуваються масові арешти

Маніля. — Філіппінський уряд рішився на драстичні заходи в боротьбі з опозицією, яка, згідно з офіційними повідомленнями, мала б користуватися підтримкою не тільки місцевих комуністів, але також „однієї комуністичної держави". В цілій країні проголошено воєнний стан і одночасно арештовано і задержано в ув'язненні 49 провідних опозиційних діячів, в тому лідера опозиційної Ліберальної партії Беніна С. Аквіно, сенаторів Рамона В. Мітру та Хозе В. Діокно, трьох конґресменів з урядової Націоналістичної партії, ряд журналістів і видавців, юнійних лідерів. Уряд припинив появу семи англомовних і трьох щоденників іншими мовами, а також радіомовлення і телебачення. В країні появляється тепер тільки один щоденник, працює одна телевізійна станція та одна радіовисильня — всі контрольовані урядом. Уряд проголосив ряд надзвичайних розпорядків, якими реґулюється праця засобів масової комунікації. Згідно з проклямацією президента Фердинанда Е. Маркоса, проголошення воєнного стану було конечним з уваги на комуністичну загрозу з підтримкою неназваної держави, а також для того, щоб успішніше поборювати щораз то зростаюче порушування правопорядку в країні. Окремо в проклямації вказується на необхідність боротьби з незалежницьким рухом серед філіппінських мусульманів, які живуть в Мінданао та Сулю. Проголошення воєнного стану не позначилося на громадському і господарському житті в країні. Коли йдеться про „неназвану чужу державу", то мова про комуністичний Китай. Щодо зовнішньої підтримки для самостійницького мусульманського руху, то тут в гру входить допомога з боку Малязійської держави Сабаг та від країн Близького Сходу.

АМЕРИКАНСЬКІ ЕКСПОРТЕРИ ЗБІЖЖЯ вимагають, щоб Департамент скарбу звільнив наполовину від податків їхні прибутки, що їх вони будуть мати із трансакцій продажу пшениці Совєтському Союзові.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
ПРИРОДНИЧОГО ВІДДІЛУ АКАДЕМІЇ

Програма:

Голова Природничого Відділу **О. Архімович** — Відкриття

Проф. д-р **ФЕДІР ВЕЛИКОХАТЬКО**: „Поліґенез (До питання про еволюцію життя на землі)"

Доктор **ОЛЕКСАНДЕР АРХІМОВИЧ**: „Реґіональне вивчення фльори США".

Доктор **СЕРГІЙ КРАШЕНИННИКОВ**: „Спостереження над ультраструктурою балантідіум колі"

Конференція відбудеться в суботу, 30-го вересня 1972 р. о 4-ій год. по пол., в будинку Академії: 206 Вест 100 вул., Ню Йорк, Н. Й.

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, НЮ ЙОРК
П'ЯТНИЦЯ, 29-го ВЕРЕСНЯ 1972 р.
ЗУСТРІЧ СУЖ АМЕРИКИ І КАНАДИ
(Матеріяли і спостереження)
Участь приймають:
п-ні ОЛЬГА КУЗЬМОВИЧ, РОМАН ГОЛІЯТ, ОРЕСТ ПИТЛЯР
Початок год. 7:30 вечора

НЮЙОРКСЬКА ОКРУГА РОЗПОЧАЛА ОСІННЮ КАМПАНІЮ УНСОЮЗУ

(Закінчення з 1-ої стор.)

хи жінок-організаторок, перед між якими ведуть пані Анна Гарас, головна радна з Бетлегем, Па., п-і Квітка Стецюк з Джерзі Сиtі та п-і Люба Басько з Детройту, а Василь Оріховський з'ясував стан поодиноких Відділів Округи й, подаючи їх дотеперішні здобутки, визначував число нових, які їм слід придбати до кінця цього року. Д-р Ярослав Падох привітав приявних нових секретарів, а саме панну Ірину Ткачук з Бруклина та Михайла Гудзоватого, секретаря новоутвореного Пластового Відділу в Йонкерсі, й поґратулював Нюйоркській Окрузі, яка стала чемпіоном поміж усіми Округами УНС в серпні, що допомогло їй вперше вийти на самий верх табелі Округ УНС, поруч Округи Чикаґа, яка з кінцем серпня мала стільки само нових членів, що Округа Ню Йорку. Також склав ґратуляцію обласному організаторові В. Оріховському, який в першій половині цього року виконав свою обласну квоту на сто відсотків. В дискусії над звітами секретар 194 Відділу Євстахій Манацький дякував за піклування здоров'ям в часі недавньої недуги та пропонував влаштувати для ширшого громадянства союзові віча, бо наша громада далі не розуміє й належно не доцінює життьового забезпечення. В дискусії забирали голос також Андронік К о п и стянський, Роман Крупка, д-р О. Соколишин, д-р Василь Палідвор, д-р Іван Сєрант та інші. Д-р Сєрант гаряче апелював до конвенційних делеґатів, щоб вони бодай тепер, доволі пізно після конвенції виконали свій делеґатський обов'язок і придбали бодай десять членів. Після зборів Окружна управа вгощувала приявних перекускою, яку приготовив невтомний Іван П р и года. Мґр Уляна Дячук закликала приявних прибути на український концерт, який відбудеться 11-го жовтня ц. р. в Коледжі св. Петра в Джерзі Сиtі, заходами УНС, з нагоди сторіччя тієї високої школи.

Збори оплесками подякували найбільш заслуженим організаторам та відділам Округи в цьогорічній кампанії, а саме Миколові Хоманчукові, який придбав досі 37 членів, д-рові В. Палідворові і д-рові В. Вишиваному (по 16), В. Квасові і М. Гудзоватому (по 15), В. Мандзієві (11) і А. Вовковід (10). З Відділів відзначено, як найуспішніші в цім році, 361-ий в Ню Йорку („Дністер"), який придбав уже 46 членів, 5-ий в Асторії (41), 205-ий, Пластовий в Йонкерсі (26), 88-ий в Союївці і 204-ий в Ню Йорку (по 16), 8-ий в Йонкерсі (14), та 194-ий в Ню Йорку і 293-ий в Бруклині (по 11). Приявні Іван Галичин, Микола Хоманчук, д-р Василь Палідвор та Євстахій Манацький склали на зборах аплікації новозабезпечених членів.

БІБЛІОТЕКУ ПРОФ. І. РОЗГОНА ПЕРЕДАНО ДО УКРАЇНСЬКОГО АРХІВУ В ДЕТРОЙТІ

В Детройті в липні ц. р. помер відомий науковець проф. д-р Іван Розгін, дійсний член НТШ і УВАН. Багату його літературну спадщину, книгозбірню і колекції видань наших наукових установ, родина передала для збереження до Українського Народного Архіву-Музею, в якому в окремих секціях і спеціяльно для того закуплених шафах, розміщено його літературний дорібок.

В ЕСПАНІЇ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ великий страйк у різних фабриках вже третій тиждень. Впродовж робітничих неспокоїв в останньому часі — 6.000 робітників дістали повідомлення про звільнення їх з праці. Але такі репресії тільки підсилюють страйковий рух, замість його втишити.

ПРАВЛІННЯ МІЧІҐЕНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В ЕНН АРБОР полегшило заборону куріння маріхуани на терені кемпусу та в кінових приміщеннях. Досі ці заборони й кари за їх порушення були дуже гострі. Тепер накладають на порушників грошові кари в сумі 5 дол. В стейті, поза університетом, кари набагато вищі — до 100 дол. У зв'язку з полегшенням заборони прилюдне куріння маріхуани помітно збільшилося.

У П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого МУЖА і БАТЬКА
бл. п.
Мґр. СТЕФАНА БАЛУХА
буде відправлена
в четвер, 28-го вересня 1972 року
о год. 7-ій рано
СЛУЖБА БОЖА
в Церкві СВ. МИКОЛАЯ в ЧИКАҐО, Ілл.
До участи в молитвах просить —
дружина ДАРІЯ з РОДИНОЮ

ОСЕРЕДОК СУМА ім. ген.-хор. ТАРАСА ЧУПРИНКИ в НЮ ЙОРКУ
повідомляє Шановних Батьків, що
в суботу, 30-го вересня ц. р.
о год. 1-ій по пол.
починаються
ВИХОВНІ СХОДИНИ З ЮНАЦТВОМ
ПО ВСІХ РОЯХ ВІДДІЛУ

При цьому повідомляємо, що у місяцях: жовтні і листопаді приймається **вписи** дітей від 6-ти років життя до організації СУМА.

Вписи відбуваються кожного дня від год. 7-ої до 10-ої веч. та в суботи по пол. в Канцелярії Осередку СУМА, при 315 Схід 10-та вул. в Ню Йорку, Н. Й.

В суботу, дня 23-го вересня 1972 року, після довгої недуги, прийнявши Найсвятіші Тайни, упокоївся на 82-му році трудолюбивого священичого життя

Отець МИХАЙЛО КРАВЧУК

колишній учитель гімназії в Долині, капелян Українських Січових Стрільців, сотрудник при Соборі Св. Юра у Львові, душпастир у Водниках, Уипі та Неґівцях, парох Черча, душпастир у Фюссені, Ляндгуті та в Бофало, Н. Й., почесний радник Митрополичої Консисторії у Львові, звичайний член Наукового Товариства ім. Шевченка і ін.

ПАНАХИДА — в понеділок, 25-го вересня, в год. 8-ій веч. у похоронному домі „Литвин і Литвин", 801 Спрінґфілд Аве. в Ірвінґтоні, Н. Дж.

СВЯЩЕНИЧИЙ ПАРАСТАС — у вівторок, 26-го вересня, в год. 8-ій веч. у церкві св. Івана Хрестителя, 719 Санфорд Аве., Нюарк, Н. Дж.

СВЯЩЕНИЧИЙ ПОХОРОН — у середу, 27-го вересня 1972 р.: Служба Божа в церкві св. Івана Хрестителя в год. 9:30 ранку, опісля похоронення на Українському Православному Цвинтарі в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Про участь у цих жалібних відправах і про молитви за спокій Душі Покійного просять:

дружина — ВОЛОДИМИРА
син — РОМАН і НАТАЛКА з БОРИСОМ
доньки: ДАРІЯ і БОГДАН БУДНІ з МАРКОМ і АНЕЮ
ЗЕНЯ і ВАСИЛЬ ВАСИЛІВИ з МАРТИКОЮ
та близька й дальша Родина в ЗСА, Канаді й Україні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Замість квітів на могилу Покійного просимо про пожертви на фонд „Церква в Потребі".

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що дня 22-го вересня 1972 р. упокоївся в Бозі, на 85-му році життя наш Найдорожчий БАТЬКО і ДІДУСЬ

бл. п.
ОСИП БЛІХАР

уродженець і довголітній мешканець Тернополя.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 25-го вересня 1972 р. з української католицької церкви Непорочного Зачаття на кладовище Оливна Гора в Детройті, Міш.

В глибокому смутку:

сини — ЛЮБОМИР з дружиною ЖАННОЮ
донька — ІРЕНА з мужем д-ром ПАВЛОМ ДЖУЛЕМ
син — ЮРІЙ з дружиною АННОЮ
внуки: АНДРІЙ і ЮРІЙ ДЖУЛІ
ЛІЗА і РОМАН БЛІХАРІ
та близька у дальша Родина

З невимовним жалем ділимося сумною вісткою, що в четвер, 7-го вересня 1972 р. відійшла у Вічність Найдорожча ДРУЖИНА, СЕСТРА, ТЕТА

бл. п.
ЗЕНОВІЯ ШАРШАНЕВИЧ
з дому РАДЗІВІЛЛ

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ відслужені в суботу і неділю, в год. 8-ій веч. в каплиці Кардинала при вул. Аннет у Торонті, Канада.

ПОХОРОН відбувся в понеділок, 11-го вересня 1972 р. о год. 9:30 ранку з церкви св. Покрови при вул. Лідс на цвинтар Парк Лавн у Торонті, Канада.

Залишились в тяжкій жалобі:

муж — ВОЛОДИМИР МИРОН
сестра — ГАЛИНА з мужем РОМАНОМ ПОРИТКО
сестри в Україні — ОЛЬГА й АННА
сестрінка в Україні — ІРЕНА ЯРОШЕВИЧ
з мужем ТЕОДОЗІЄМ і донькою УЛЯНОЮ
близька та дальша Родина в Канаді, Америці, Польщі, Україні і в Австралії

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

ВІСТІ З ТОРОНТА

Канадійська Національна Виставка. Від 16 серпня до 4-го вересня відбувалася в Торонті, як щороку — Канадійська Національна Виставка. Цьогорічною атракцією, як кажуть численні учасники була Китайська Народна Республіка, яка з пропаґандивних мотивів влаштувала свій павільйон „по-буржуазному", показуючи, здебільша образами, свої досягнення: індустрії, рільництва, науки і мистецтва. Великі червоні полотнища, закликали к о „миру" між народами! Можливо цікавість, а здебільша наївність, деяких відвідувачів, доводила да довгих черг очікування перед павільйоном. Поза китайською „атракцією", були інші — що стягали щоденно великі тисячі відвідувачів. В „общем котьолку" СССР — не видно було ніде України. Натомість Україну репрезентував окремий кіоск у якому відвідувачі знаходили цілий ряд української: кераміки, вишивки, різьби, писанок, окремих видань, та всего, чого не змогли знайте, деінде. Великою популярністю користувався також кіоск продажі українських страв, який між кіосками майже всіх держав світу був під своїм національним прапором. До вступу на виставкову площу додано у цьому році вільний вступ, на чудово розбудоване „Онтаріо Плейс", яке ми називаємо хутором.

Великий бенкет. Не тільки, щоб придбати відповідну суму гроша на сплачування великого і імпозантного Українського Дому при вулиці Крісті, але також, щоб зібравшись спільно можна підкреслити повну єдність праці і змагань ОУВФ, вже ввійшло у традицію, що Управа Українського Дому, щороку влаштовує традиційний вже 50 доляровий бенкет та вступ на нього записується на рахунок уділу. Найближчий такий річний бенкет Українського Дому відбудеться у суботу 21 жовтня ц. р. у залях цього Дому від год 6.30 до 9.00, опісля чого відбуватиметься товариська зустріч-забава. Студенти вплачують 25 долярів. Вже розпродуються квитки вступу, і організатори бенкету сподіваються великої участи, навіть позаторонтських учасників. На Домі тяжить ще великий довг, сплата якого дуже утруднює дальше розгортання культурної, виховної і громадської п р а ц і. Сплаті цього довгу дуже допомагають щорічні 50 долярові бенкети, що знаходять прихильну підтримку всього членства і широких кіл громадянства.

Розвиток і ріст українського фільму. Українське кіностудіо КАНУКР, вже від 1967 р. повністю заанґажувало себе у продукції повнометражних українських фільмів. Два попередні фільми — „Жорстокі Світанки"і „Ніколи не забуду" втішались великою популярністю серед нашого громадянства Канади, ЗСА, Англії, Австралії, Арґентини. У продукції новий фільм „Марічка", який буде зроблено для великого — широкого екрану в істамкольорі. Студіо розпоряджає великим тереном площі, потрібними найновішими апаратами. Участь у фільмі беруть: танцювальний ансамбль „Калина", та Торонтонські хори „Прометей" і „Діброва" в складі 160 осіб. Режисером фільму є В. Бачинський, продуцентом і сценаристом В. Васік, музичне оформлення З. Лавришин. Управа КАНУКР — підкреслює, що — чисто українська продукція, виконана українським студіо і талантами. Одну третю 250 000. долярового бюджету продукції фільму інвестує Уряд Канади. Майже з нічого, енерґійні ентузіясти українського фільму, привели студіо до одного з найбільших у Канаді, випосаживши його бездоганно. Присмно є не тільки бачити кольорові проспекти фотостудіо, його забудування, модерні апарати, але ще присмніше є слухати розповіді пресового їхнього референта п. Олексюка, який з вервою і ентузіязмом про все говорить. КАНУКР, зв'язавшись з другою українською фірмою для розповсюдження фільмів „Оріана", ведуть прекрасну працю, яка заслуговує на повну увагу і підтримку нашої спільноти, а зокрема нашої Централі КУК. Сподіваються, що прем'єра фільму „Марічка" відбудеться ще під кінець цього року.

Педагогічний Курс. Управа Шкільного Координаційного Осередку в Торонті, проголосила повідомле н н я, про набір студентів на Однорічний Педагогічний Курс. Такі курси відбувалися уже два попередні роки, та випустили цілий ряд учителів для рідних шкіл. Умови прийняття на курс: середня освіта, закінчена іспитом зрілости в давніх гімназіях, учительських семінарях, або матура на курсах українознавства. Лекції на курсах будуть відбуватися кожної суботи у Святомиколаївській „Рідній Школі", від год 5 - 7 по пол. Перша лекція розпочалася 23 вересня ц.р. Оплата за курс тільки 100 дол.

Поліський Вечір. З нагоди виходу книжки Федора Одрача „Вощадь", не накладом автора, бо його вже майже 8 років немає між нами, але послідовною працею комітету під проводом інж. Я. Соколика, відбувся в залі Інституту св. Володимира Поліський Вечір, на якому зібралося поважне число культурної громади Торонта, а навіть з Гамільтону. Вечір відкрив інж. П. Родак, а вірш Л. Ромена „Світлої пам'яті Ф. Одрача" продеклямувала п-і В. Родак. Слово про письменника і історію видання книжки сказав голова комітету інж. Я. С о к о л и к. „Марш" Фоменка виконали на піяно у чотири руки Андрій і Роман Паньків. До комітету видання книжки входили: інж. Я. Соколик, Надя Клячко, інж. П. Родак, Кляра Одрач - Шоломіцьк а, Оксана Бризгун-Соколів, Михайло Ополько, Пилип Сопрун. Інж. Я. Соколик вручив перший примірник книжки дружині покійного Клярі Одрач - Шоломіцькій, та другий примірник д-р Олександрі Копач авторці передмови, та всім членам комітету. У мистецькій частині виступали: дівочий ОДУМівський ансамбль „Молода Україна" під проводом п-і В. Родак, М. Бойко продеклямувал а вірш Фальківського „Полісся". Присутні розіграли образ мистця Бабича, який виграв щасливець Роман Брикович з Монтреалю. П-і Одрач одержала одарунок мистця Бабича, образ на якому зображений св. п. письменник Одрач при ловленні риби. Мистецький образ дарунок п-і Онищук залишився на розіграшу у черговому вечорі, який комітет хоче влаштувати в о с е н и. „Вощадь", що по поліські означає „світанкова заграва", книжка яку варто прочитати.

Померла Марія Бойчук. По довгій і тяжкій недузі померла 24 серпня ц. р. у шпиталі св. Михайла бл. п. Марія Бойчук, дружина радного міста Торонта Василя Бойчука, осиротивши трьох синів — Ігоря, Ярослава і Тараса. Тільки на 45 році працелюбного і активного громадського життя, відійшла вона у вічність, залишивши великий жаль у тих, які її знали, чи з нею співпрацювали. Покійна народила с я на Лемківщині, приїхала до Канади у 1948 р. одружилася з В. Бойчуком. Обидвоє працювали в українсь к и х громадських організаці я х. Покійна була активним членом ОЖ ЛВУ, від якого була секретаркою відділу КУК. Чисельна участь у панахидах та похоронних відправах 29 серпня ц. р. була виявом співчуття і симпатії, якою утішалась Покійна у нашій спільноті.

Владика Величковський і губернатор Саскачевану на Конґресі. Як вже було згадувано, у днях: 3, 4, 5-го листопада ц. р. у Кінґ Едвард Готелі, відбудеться 6-ий Ювілейний Конґрес Українців Католиків Торонтонської Єпархії, участь у якому окрім канадійських Владик, візьме також як почесний гість і головний промовець на бенкеті Преосвященний Владика Ісповідник Віри В. Величковський. Г о л о в н и м промовцем на спільній сесії Конгресу буде губернатор Саскачевану д-р С. Воробець. У програмі конгресу — З'їзди складових організацій: БУК, ЛУКЖ, УКЮ і Св. Миколая. З нагоди 25-річчя існування і праці Централі видасться Ювілейна книжка присвячена не тільки праці Централі, але також великим Ювілеям Берестейської Унії і 80-річчя Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Кир Иосифа.

Тріюмф Сумівських Ансамблів. Торонто ентузіястично вітало поворот своїх знаменитих ансамблів Торонтонського Осередку СУМ — чоловічий хор „Прометей", дівочий хор „Діброва" і духову оркестру „Батурин", які перебували в Европі: Англії, Німеччині і Італії, та принесли заслужену славу не тільки своїй організації, але цілому українському народові. Реакція чужомов н о ї преси, радія і телевізії — надзвичайні. Авдієнція і концерт для Папи, концерт на честь Блаженнішого Верховного Архиєпископа, були кульмінаційними точками тріюмфу. Гратулюємо і радіємо успіхами. Бажаємо скорого виздоровлення мистецьк о м у керівникові цих ансамблів мґр В. Кардашеві, якого недуга не дала змоги втішатись заслуженою радістю і признанням його довголітньої і мозольної праці. На летовищі куди приїхали наші славні ансамблі, зібралося велике число ентузіястів, які щиро вітали, тішились і ґратулювали за успіхи. Добре вив'язалися із своїх завдань: диригентка хорів Неоніля Геник-Березовська та керівник оркестри студ. університету Тарас Дусанівський.

Помер о. С. Хабурський. Ненадійно розійшлася по Торонті трагічна вістка. Між живими не стало всім добре знаного о. Степана Хабурського, помер у ранніх годинах, 6 серпня ц. р. залишаючи у великому горю родину і своє духовне стадо парохії св. Покрови, де покійний був сотрудником. Уроджений 11 серпня 1898 р. в с. Бабухів, Рогатинськ о г о повіту, старшина УСС, парох Глищевих, Заруддя Беремовець, Зборівського овіту і Підборець коло Львова, на еміґрації душпастир у таборі Ляндек, (Австрія) Франції, Західній Німеччині, а останньо сотрудник церкви Матері Божої неустаю ч о ї Помочі і душпастир церкви св. Покрови. Невтомний потішитель хворих у шпиталях Торонта. Визначний громадянин, письменник, проповідник, приклад доброго священика-громадянина. Заупокійні панахиди відправилися в середу і четвер, 9 і 10-го серпня. Величаві похорони відбулися 11-го серпня ц. р. на цвинтарі „Проспект" при великому здвизі людей.

В. Дідюк.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Комітет Виконавців Листопадового Чину повідомляє, що видання книжки про ЛИСТОПАДОВИЙ ЧИН добігає до кінця і книжка буде передана вже в найближчому часі до друку.

У зв'язку із тим ввічливо просимо тих учасників Листопадового Чину, які брали участь в перебиранні влади в дні 1-го листопада 1918 р. у Львові і на провінції і дотепер не прислали своїх споминів, щоб їх якнайскорше прислали із своїм життєписом не пізніше як до кінця місяця жовтня 1972 р., щоби їх було можна помістити в книжці, яка буде причинком до історичних подій для грядучих поколінь.

Матеріяли ввічливо просимо висилати на адресу голови КВЛЧ, д-ра Михайла Гуцуляка: 2991 West 42 Ave, Vancouver 13, B. C., Canada.

За Комітет Виконавців Листопадового Чину д-р Михайло Гуцуляк, — голова, д-р Микола Чубатий — містоголова, д-р Володимир Михайлів — скарбник.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

АННА ГАЛИНЯК — членка УНС Відд. 32 Т-ва О. Ольжича у Філядельфії, Па., померла 2 вересня 1972, на 41 р. ж. Нар. в с. Сінявка, пов. Любачів, Україна і стала членкою УНС в 1970 р. Полишила в смутку мужа Дмитра, доньку Марію, матір, 3 сестри, 2 братів і родину. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії, на Факс Чейс біля Філядельфії, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

М. Хомин, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6816. Висилають вістку кікам про вимоги тупелів

Всередині гелікоптера... Але вождь Туля підніс свою ціну до двох коров і двох свиней за кожну жінку, майоре Данне. Чи можеш так зробити, щоб вождь Муму погодився на це?

Я маю наказ недопустити озброєних крісами кіків до заатакування дупелів, Тарзане, але не робити нічого, офіційно, щоб сприяти будь-якому вимінному торгові жінок за рогату худобу!

Чи можемо, неофіційно, дозволити, щоб вождь тупелів Туля і вождь кіків Муму покористувались нашим радіоапаратом, щоб передискутувати свої ідеї?

Це можливо, Тарзане! Я матиму вождя Муму за три хвилини — готового до розмови! Підожди тут...